

รายงานภาวะเศรษฐกิจการเกษตร จังหวัดชัยภูมิ

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2562 และแนวโน้มปี 2563

ROAE Outlook

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร

หน้า

1. ภาพรวมเศรษฐกิจจังหวัด.....	2
2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตภาคเกษตร	2
2.1 ราคาน้ำมัน	
2.2 สถานการณ์น้ำ	
2.3 สถานการณ์โรคระบาด	
3. เครื่องชี้ทางด้านเศรษฐกิจการเกษตร.....	3
4. ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2562.....	4
สาขาพืช	
สาขาปศุสัตว์	
สาขาประมง	
สาขาป่าไม้	
สาขาบริการทางการเกษตร	
5. แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรปี 2563.....	10
สาขาพืช	
สาขาปศุสัตว์	
สาขาประมง	
สาขาป่าไม้	
สาขาบริการทางการเกษตร	
ตารางที่ 1 อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร จ.ชัยภูมิ...	11
ตารางที่ 2 ผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ (ปีปฏิทิน).....	11
ตารางที่ 3 ราคาที่เกษตรกรขายได้ของสินค้าเกษตรที่สำคัญ.....	12

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2562 และแนวโน้มปี 2563

จังหวัดชัยภูมิ

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2562 มีการหดตัวร้อยละ 8.7 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยสาขาพืชหดตัวร้อยละ 15.6 สาขาประมงหดตัวร้อยละ 1.8 และสาขาบริการทางการเกษตรหดตัวร้อยละ 0.8 ส่วนสาขาปศุสัตว์ขยายตัวร้อยละ 6.5 และสาขาป่าไม้ขยายตัวร้อยละ 0.7 โดยมีปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร ได้แก่ ภาวะภัยแล้งฝนทิ้งช่วงและโรคระบาดไหม้คอรวงในข้าว และโรคใบด่างมันสำปะหลัง ส่งผลให้ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตรปี 2562 ลดลงร้อยละ 7.8 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะสาขาพืชที่มีปริมาณผลผลิตข้าวลดลงถึง ร้อยละ 21.3 ในขณะที่ดัชนีราคาสินค้าเกษตรลดลงร้อยละ 3.2 ส่งผลให้ดัชนีรายได้ภาคเกษตรลดลงร้อยละ 10.7

แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรปี 2563 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.7-1.7 โดยสาขาพืชขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.7-1.7 สาขาป่าไม้ขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-0.2) – 0.8 และสาขาบริการทางการเกษตรขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 14.6-15.6 ส่วนสาขาปศุสัตว์ และสาขาประมง คาดว่าจะหดตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-0.6) - 0.4 และ (-5.4) - (-4.4) ตามลำดับ โดยยังมีปัจจัยสำคัญที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร ได้แก่ ปริมาณน้ำฝนที่ลดลง ภาวะฝนทิ้งช่วง ภาวะแห้งแล้งช่วงปลายปี ที่อาจเกิดขึ้นเร็วกว่าปกติ ปัญหาโรคระบาดต่างๆ อย่างก็ตามกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ให้ความสำคัญต่อการแก้ปัญหาภาคเกษตร โดยมีการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ การช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ การแก้ไขปัญหาภาคสินค้าผลผลิตสินค้าเกษตรตกต่ำ และโครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร เป็นต้น

1. ภาพรวมเศรษฐกิจจังหวัด

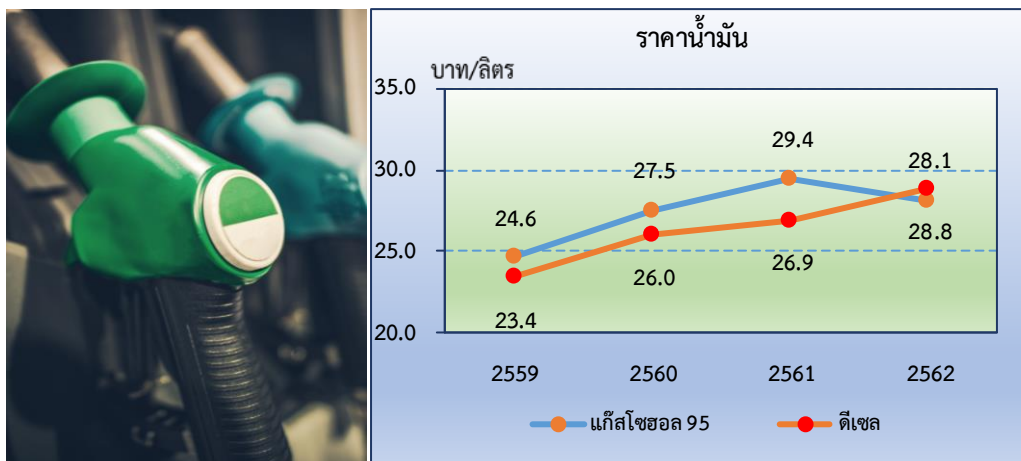
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี ของจังหวัดชัยภูมิปี 2557 มีมูลค่า 55,383 ล้านบาทประกอบด้วย ภาคเกษตร มีมูลค่า 16,947 ล้านบาทและภาคนอกเกษตรมีมูลค่า 38,436 ล้านบาท โดยมีสาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ เป็นสาขาการผลิตหลักที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจังหวัด มีสัดส่วนร้อยละ 30.0 สาขาอุตสาหกรรมมีสัดส่วนร้อยละ 14.1 สาขาการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและบริการทางธุรกิจ มีสัดส่วนร้อยละ 10.5 สาขาตัวกลางทางการเงินมีสัดส่วนร้อยละ 6.0 และสาขาอื่นๆ มีสัดส่วนรวมกันร้อยละ 39.4

โครงสร้างการผลิตหลักของจังหวัดชัยภูมิประกอบด้วย สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ สาขาอุตสาหกรรม สาขาการขนส่ง การขายปลีก สาขาการศึกษา เป็นสำคัญ โดยสาขาเกษตรกรรมมีสินค้าหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ คือ ข้าว มันสำปะหลัง และอ้อยโรงงาน แสดงให้เห็นว่าสาขาเกษตรกรรมมีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก จังหวัดชัยภูมิจึงให้ความสำคัญกับภาคเกษตร โดยเฉพาะการปลูกข้าว ปลูกมันสำปะหลัง และอุตสาหกรรมต่อเนื่องตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เพื่อพัฒนาอย่างครบวงจรและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตภาคเกษตร

2.1 ราคาน้ำมัน

ในปี 2562 ราคาน้ำมันแก๊สโซฮอล์ 95 ของจังหวัดชัยภูมิ เฉลี่ยอยู่ที่ 28.1 บาทต่อลิตร ลดลงร้อยละ 4.4 จากปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ 29.4 บาทต่อลิตร ขณะที่ราคาน้ำมันดีเซลเฉลี่ยอยู่ที่ 26.9 บาทต่อลิตร ลดลงร้อยละ 6.6 จากปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ 28.8 บาทต่อลิตร เนื่องจากราคาน้ำมันในตลาดโลกลดลง ซึ่งจะส่งผลให้ต้นทุนในการขนส่งและการบริการทางการเกษตรลดลงตามไปด้วย

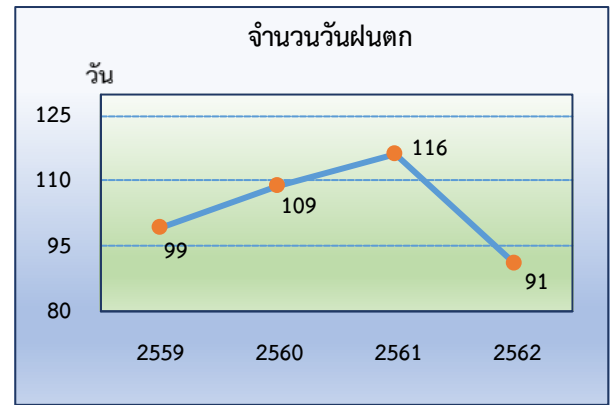

ที่มา : จากการคำนวณโดยความร่วมมือของบริษัท ปตท. จำกัด

2.2 สถานการณ์น้ำ

จำนวนวันฝนตกในจังหวัดชัยภูมิ ปี 2562 เฉลี่ย 91 วัน ลดลงจากปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ 116 วัน หรือลดลงร้อยละ 21.6 ในขณะที่ปริมาณน้ำฝน มีปริมาณ 778.8 มิลลิเมตร ลดลงจากปี 2561 ที่มีปริมาณ 915.1 มิลลิเมตร หรือลดลงร้อยละ 14.9 เนื่องจากสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง (Climate Change)

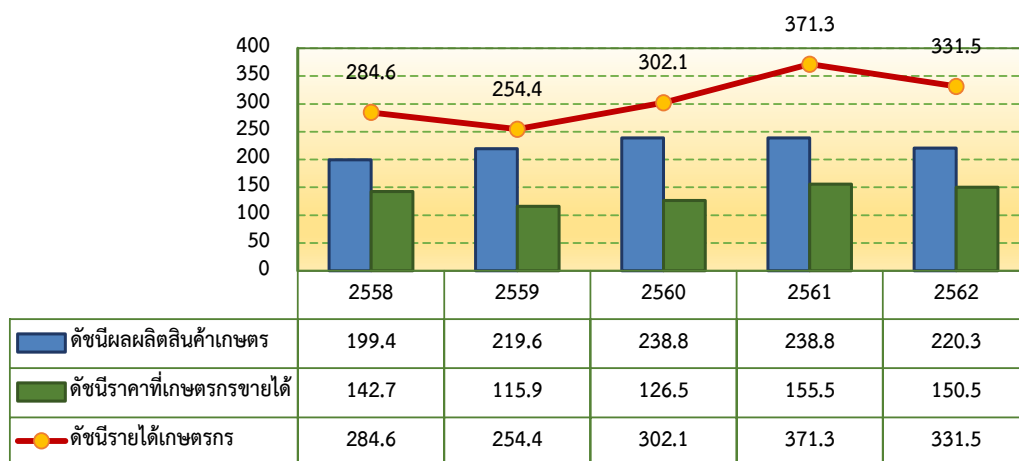
ที่มา : จากการคำนวณโดยความร่วมมือของกรมอุตุนิยมวิทยา

2.3 สถานการณ์ภัยธรรมชาติ และโรคแมลง ศัตรูพืชระบาด

- การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ส่งผลให้อุณหภูมิเพิ่มสูงขึ้น ฝนทิ้งช่วงยาวนาน เกิดภาวะภัยแล้ง
- สถานการณ์การระบาดของโรคไหม้คอรวงข้าว และการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง ในพื้นที่แหล่งผลิตข้าวและมันสำปะหลังที่สำคัญของจังหวัด

3. เครื่องชี้ทางด้านเศรษฐกิจการเกษตร

ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ดัชนีราคาที่ใช้เกษตรกรขายได้ และดัชนีรายได้เกษตรกร

ที่มา: จากการคำนวณ

จากกราฟแสดงให้เห็นว่า ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตรจังหวัดชัยภูมิ ของปี 2562 อยู่ที่ระดับ 220.3 ลดลงร้อยละ 7.8 จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ 238.8 ส่วนดัชนีราคาที่ใช้เกษตรกรขายได้อยู่ที่ระดับ 150.5 ลดลงร้อยละ 3.2 จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ 155.5 จากราคาสินค้าหลายชนิดที่ลดลงทั้งในส่วนของสินค้าพืช ได้แก่ ข้าวนาปี มันสำปะหลัง และอ้อยโรงงาน ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรอยู่ที่ระดับ 331.5 ลดลงร้อยละ 10.7 จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ 371.3

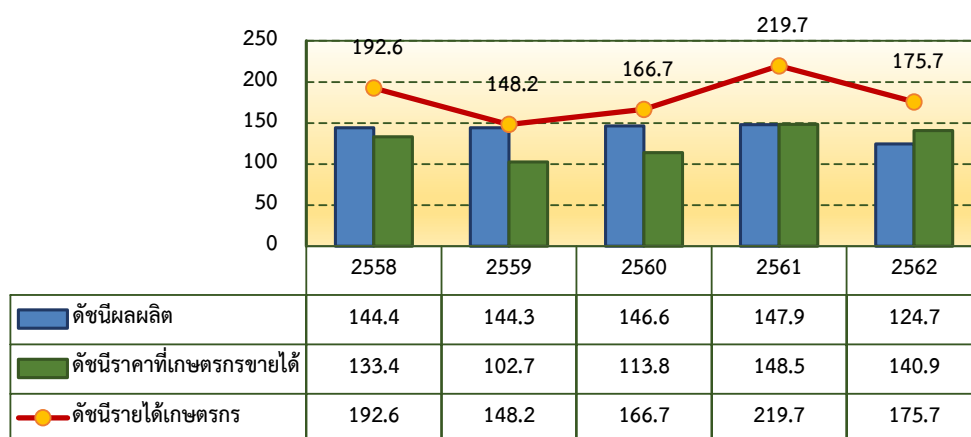
4. ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2562

การประมาณการอัตราการขยายตัวของภาวะเศรษฐกิจการเกษตรจังหวัดชัยภูมิ ได้พิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตภาคเกษตรดังกล่าวข้างต้น อาทิ สภาพภูมิอากาศค่อนข้างร้อน เกิดภาวะฝนทิ้งช่วง ภาวะภัยแล้ง และภาวะเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัว ส่งผลให้ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรของจังหวัดชัยภูมิ ในปี 2562 หดตัวร้อยละ 8.7 เมื่อเทียบกับปี 2561 โดยสาขาพืชหดตัวร้อยละ 15.6 สาขาประมงหดตัวร้อยละ 1.8 และสาขาบริการทางการเกษตรหดตัวร้อยละ 0.2 ส่วนสาขาปศุสัตว์ขยายตัวร้อยละ 6.5 และสาขาป่าไม้ขยายตัวร้อยละ 0.7 สำหรับรายละเอียดในแต่ละสาขา มีดังนี้

❖ สาขาพืช

ปริมาณการผลิตพืชในปี 2562 หดตัวเมื่อเทียบกับปี 2561 โดยดัชนีผลผลิตอยู่ที่ระดับ 124.7 ลดลงร้อยละ 15.7 จากปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 147.9 ขณะที่ดัชนีราคาพืชที่เกษตรกรขายได้โดยเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 140.9 ลดลงร้อยละ 5.1 จากปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 148.5 ส่งผลให้ดัชนีรายได้ของสาขาพืชลดลงมาอยู่ที่ระดับ 175.7 หรือลดลงร้อยละ 20.0 จากปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 219.7

ดัชนีผลผลิต ดัชนีราคาที่เกษตรกรขายได้ และดัชนีรายได้เกษตรกร
สาขาพืช

ที่มา: จากการคำนวณ

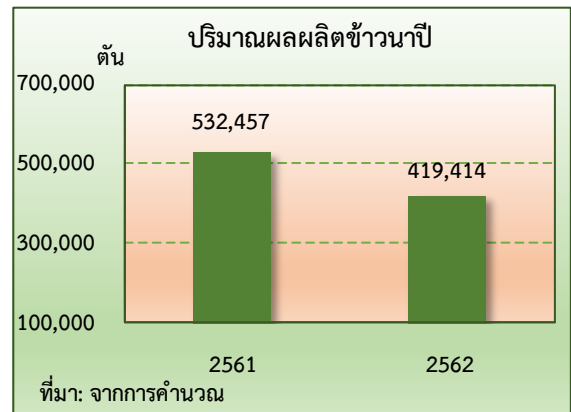
ภาวะการผลิตสาขาพืชปี 2562 มีผลผลิตพืชที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวนาปี มันสำปะหลัง และอ้อยโรงงาน ผลผลิตลดลงร้อยละ 21.2 5.0 และ 4.0 ตามลำดับ เนื่องจากราคาผลผลิตในปีที่ผ่านมาอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศทำให้ภาวะฝนทิ้งช่วง ภาวะภัยแล้ง และโรคระบาดไหม้คอรวง และโรคใบด่างมันสำปะหลัง

❖ ข้าว

ภาวะการผลิต

ปริมาณผลผลิตข้าวปี 2562 เท่ากับ 419,414 ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมาซึ่งผลิตได้ 532,457 ตัน หรือลดลงร้อยละ 21.2 เนื่องจากภาวะฝนทิ้งช่วง ภาวะภัยแล้ง และโรคไหม้คอรวง

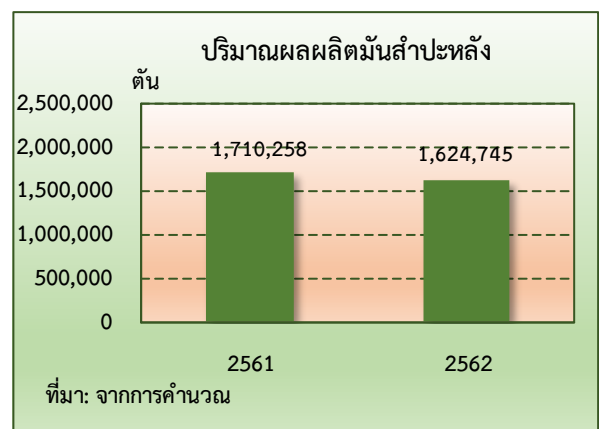
ระดับราคา

ปี 2562 ราคาข้าวที่เกษตรกรขายได้ เฉลี่ยตันละ 15,240 บาท ลดลงเล็กน้อยเพียงร้อยละ 1.3 ซึ่งใกล้เคียงกับปี 2561 ที่มีราคาเฉลี่ยอยู่ที่ตันละ 15,440 บาท แม้ว่าปริมาณผลผลิตข้าวจะลดลง สืบเนื่องจากผู้ประกอบการทำข้าว/โรงสี ยังคงมีสต็อกข้าวอยู่จำนวนมาก

❖ มันสำปะหลัง

ภาวะการผลิต

มันสำปะหลังปี 2562 มีปริมาณผลผลิตเท่ากับ 1,624,745 ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งผลิตได้ 1,710,258 ตัน หรือลดลง ร้อยละ 5.0 เนื่องจากราคาที่ผ่านมาอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ เกษตรกรจึงลดการเพาะปลูกลง รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศทำให้เกิดภาวะภัยแล้ง และโรคระบาดใบด่าง

ระดับราคา

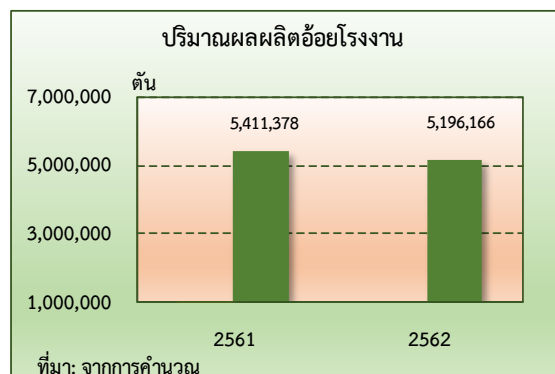
ปี 2562 ราคามันสำปะหลังสดคละที่เกษตรกรขายได้ เฉลี่ย อยู่ที่กิโลกรัมละ 2.13 บาทโดยลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 12.0 ซึ่งมีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 2.42 บาท เนื่องจากราคาส่งออกปรับตัวลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากผู้ผลิตอาหารสัตว์ในตลาดต่างประเทศใช้ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มาเป็นวัตถุดิบทดแทนมันสำปะหลังเพื่อระบายสินค้า ประกอบกับคุณภาพหัวมันสำปะหลังไม่ดื่่นักจากภาวะภัยแล้งที่ทำให้เชื้อแบ้งในหัวมันสำปะหลังลดลง

❖ อ้อยโรงงาน

ภาวะการผลิต

ปริมาณผลผลิตอ้อยโรงงานปี 2562 เท่ากับ 5,196,166 ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมาซึ่งผลิตได้ 5,411,378 ตัน หรือลดลงร้อยละ 4.0 เนื่องจากราคาอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ เกษตรกรขายอ้อยจึงลดจำนวนพื้นที่เพาะปลูกลง

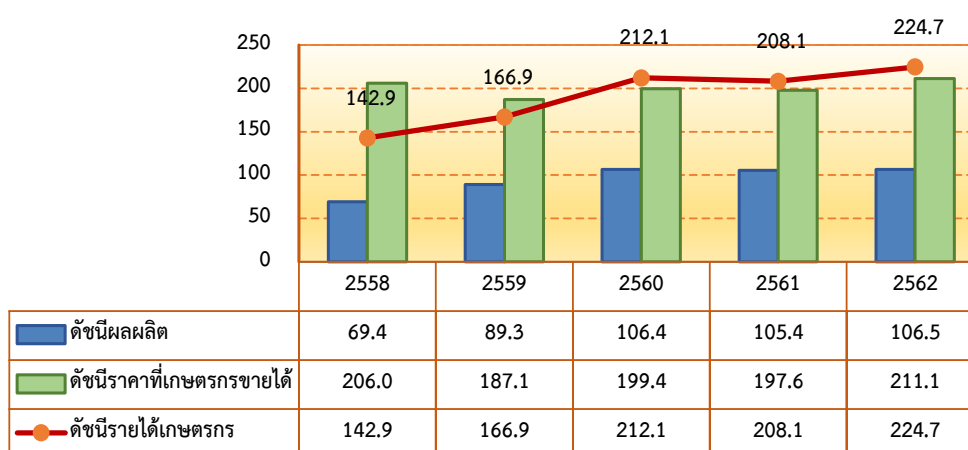
ระดับราคา

ปี 2562 ราคาอ้อยโรงงานที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยอยู่ที่ตันละ 670 บาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยตันละ 770 บาท หรือลดลงร้อยละ 13.0 เนื่องจากประเทศผู้ผลิตที่สำคัญ ได้แก่ บราซิล อินเดีย สหภาพยุโรป และไทย ผลิตสินค้าได้เพิ่มขึ้น ส่งผลทำให้สถานการณ์ราคาน้ำตาลทรายดิบในตลาดโลกลดลง ทำให้ราคาอ้อยขึ้นต้นปรับตัวลดลงต่อเนื่องตั้งแต่ ปี 2559/60

❖ สาขาปศุสัตว์

ผลผลิตปศุสัตว์ปี 2562 ขยายตัวเมื่อเทียบกับปี 2561 โดยดัชนีผลผลิตเฉลี่ยปี 2562 อยู่ที่ระดับ 106.5 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.1 จากปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 105.4 ขณะที่ดัชนีราคาสินค้าปศุสัตว์ที่เกษตรกรขายได้โดยเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 211.1 เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.8 จากปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 197.6 ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรสาขาปศุสัตว์อยู่ที่ระดับ 224.7 เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.0 จากปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 208.1

ดัชนีผลผลิต ดัชนีราคาที่เกษตรกรขายได้ และดัชนีรายได้เกษตรกร

ที่มา: จากการคำนวณ

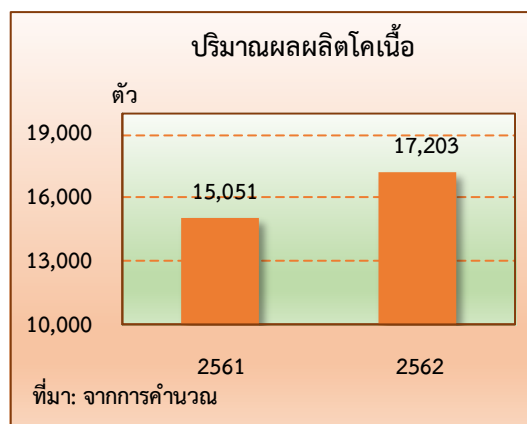

การผลิตสาขาปศุสัตว์ปี 2562 ขยายตัวร้อยละ 6.5 เมื่อเทียบกับปี 2561 เนื่องจากผู้เลี้ยง ไก่เนื้อ มีการปรับระบบการเลี้ยง เข้าสู่ระบบมาตรฐานฟาร์มมีการเฝ้าระวังควบคุมโรคระบาดสัตว์เป็นอย่างดี และมีการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ ประกอบกับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ให้ความช่วยเหลือดูแล ให้คำปรึกษาแนะนำอย่างทั่วถึงทำให้ระบบการผลิตปศุสัตว์มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ ตลาดทั้งในและต่างประเทศยังมีความต้องการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

❖ โคเนื้อ

ภาวะการผลิต

การผลิตโคเนื้อมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นตามความต้องการบริโภคที่เพิ่มขึ้น โดยปี 2562 มีปริมาณการผลิตโคเนื้อมีชีวิต 17,203 ตัว เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ที่มีปริมาณการผลิต 15,051 ตัว หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.3 เนื่องจาก นโยบายของรัฐบาลในปีที่ผ่านมาที่มีการส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงโคเนื้อ เช่น โครงการฟาร์มโคเนื้อสร้างอาชีพ ส่งผลให้เกษตรกรเลี้ยงโคเนื้อเพิ่มขึ้น

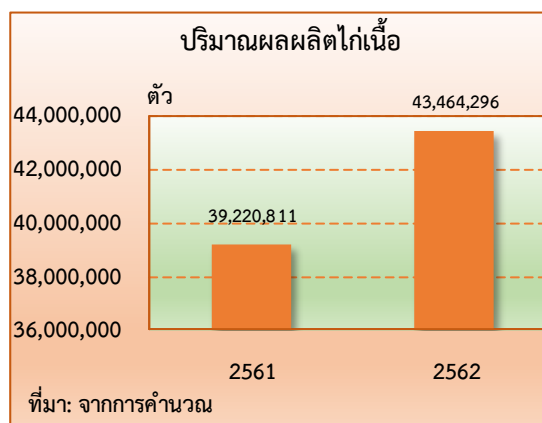
ระดับราคา

ในปี 2562 ราคาโคเนื้อเฉลี่ยอยู่ที่ตัวละ 34,687.50 บาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.8 จากปี 2561 ที่มีราคาเฉลี่ยตัวละ 32,458.33 บาท เนื่องจากตลาดมีความต้องการบริโภคเพิ่มขึ้น

❖ ไก่เนื้อ

ภาวะการผลิต

ปริมาณการผลิตไก่เนื้อปี 2562 มีการขยายตัวเมื่อเทียบกับปี 2561 โดยเพิ่มขึ้นจาก 39,220,811 ตัว เป็น 43,464,296 ตัว หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.9 เนื่องจากความนิยมของผู้บริโภคที่รักสุขภาพหันมาบริโภคเนื้อสัตว์ที่มีไขมันต่ำ ให้โปรตีนสูง และเนื้อไก่ยังมีราคาถูกเมื่อเทียบกับเนื้อสัตว์ประเภทอื่น ๆ ทำให้ผู้เลี้ยงเพิ่มผลผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการบริโภคที่มากขึ้น

ระดับราคา

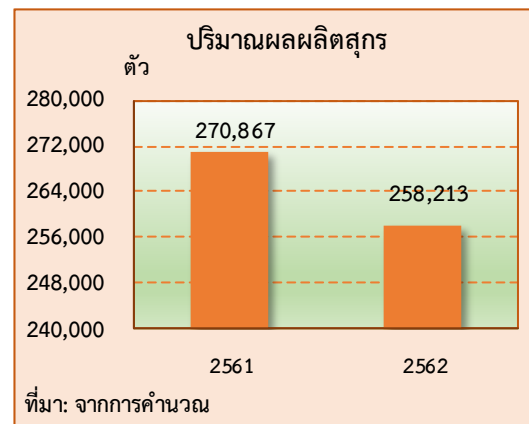
ในปี 2562 ราคาไก่รุ่นพันธุ์เนื้อที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยอยู่ที่กิโลกรัมละ 41.00 บาท ไม่เปลี่ยนแปลงจากปี 2561 ซึ่งเป็นผลมาจากความต้องการของตลาดทั้งเพื่อการบริโภคและการส่งออกที่เพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันปริมาณการผลิตก็เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน

❖ สุกর

ภาวะการผลิต

การผลิตสุกরมีการหดตัวลดลง โดยในปี 2562 มีปริมาณการผลิตสุกরมีชีวิตร 258,213 ตัว ลดลงจากปีที่ผ่านมา ที่มีปริมาณการผลิต 270,867 ตัว หรือลดลงร้อยละ 4.7 เนื่องจากมีการเกิดโรคระบาดอหิวาห์แอฟริกาได้ในบางพื้นที่ เกษตรกรรายย่อยจึงลดการผลิตลง

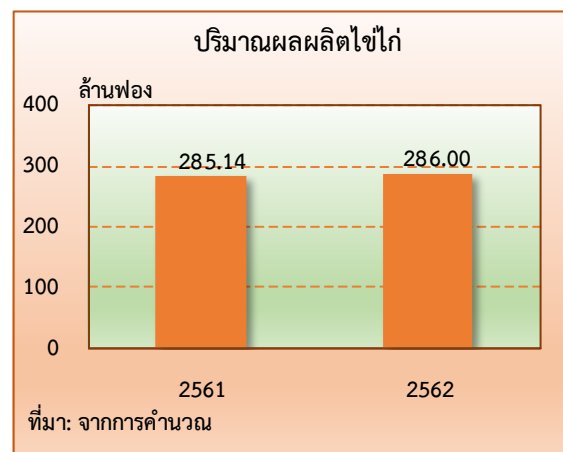
ระดับราคา

ปี 2562 ราคาสุกরน้ำหนักต่ำกว่า 100 กิโลกรัม ที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยอยู่ที่กิโลกรัมละ 62.77 บาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.4 จากปีที่ผ่านมา ที่มีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 52.13 บาท เนื่องจากตลาดภายในประเทศและตลาดส่งออกเนื้อสุกরยังคงมีความต้องการอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับสถานการณ์การระบาดของโรคอหิวาห์แอฟริกาในสุกর ทำให้ปริมาณความต้องการเนื้อสุกরของไทยเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากพบการระบาดในหลายประเทศ รวมทั้งทวีปเอเชีย ได้แก่ จีน มองโกเลีย และ สปป.ลาว ส่งกระทบให้ปริมาณผลผลิตสุกরในระบบตลาดลดลง

❖ ไข่ไก่

ภาวะการผลิต

การผลิตไข่ไก่มีการหดตัว โดยปี 2562 มีปริมาณการผลิตไข่ไก่ 286.00 ล้านฟอง เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยจากปี 2561 ที่มีปริมาณการผลิต 285.14 ล้านฟองหรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3 เนื่องจากเกษตรกรรายย่อยเพิ่มปริมาณการผลิต

ระดับราคา

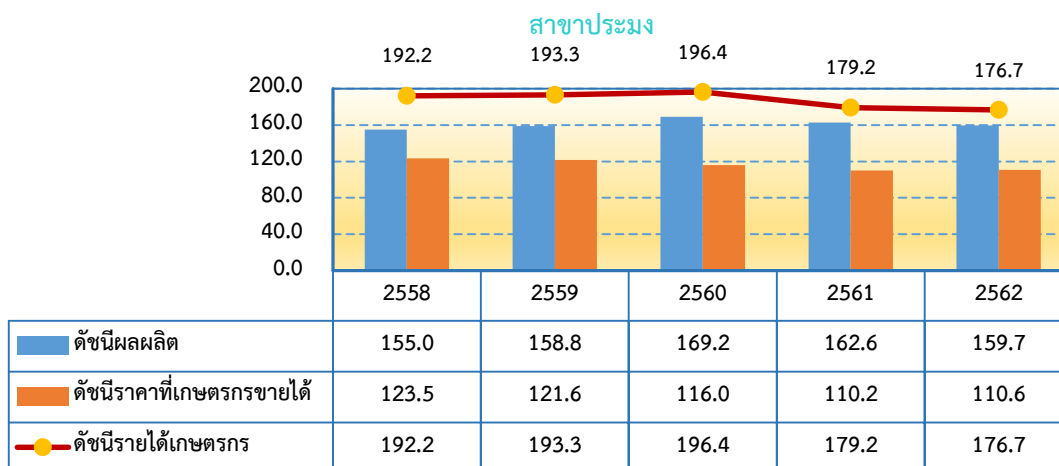
ในปี 2562 ราคาไข่ไก่ที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยอยู่ที่ฟองละ 2.91 บาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.3 จากปี 2561 ที่มีราคาเฉลี่ยฟองละ 2.79 บาท ทั้งนี้เนื่องจากปริมาณไข่ไก่ที่ออกสู่ตลาดลดลง ทำให้ราคาปรับตัวสูงขึ้น เป็นไปตามกลไกตลาด

❖ สาขาประมง

ผลผลิตประมงจังหวัดชัยภูมิ ปี 2562 หดตัวเมื่อเทียบกับปี 2561 โดยดัชนีผลผลิตเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 159.7 ลดลงร้อยละ 1.8 จากปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 162.6 ขณะที่ดัชนีราคาสินค้าประมงที่เกษตรกรขายได้โดยเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 110.6 เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย ร้อยละ 0.4 จากปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 110.2 ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรสาขาประมงอยู่ที่ระดับ 176.7 ลดลงร้อยละ 1.4 จากปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 179.2

ดัชนีผลผลิต ดัชนีราคาที่เกษตรกรขายได้ และดัชนีรายได้เกษตรกร

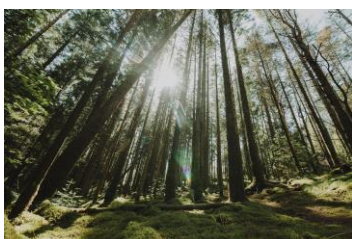
ที่มา: จากการคำนวณ

ภาวะการผลิตสาขาประมงจังหวัดชัยภูมิ ปี 2562 หดตัวร้อยละ 1.8 เมื่อเทียบกับปี 2561 เนื่องจากผลกระทบจากปัญหาภัยแล้ง สภาพอากาศที่ไม่เอื้ออำนวย ปริมาณน้ำในแม่น้ำสายหลัก และแหล่งน้ำตามธรรมชาติที่ลดลง ส่งผลให้การเพาะเลี้ยงปลาในกระชัง และการจับสัตว์น้ำตามธรรมชาติลดลง

❖ สาขาบริการทางการเกษตร

ในปี 2562 สาขาบริการทางการเกษตรจังหวัดชัยภูมิ หดตัวร้อยละ 0.2 เนื่องจากเกษตรกรจ้างบริการเกี่ยวนวดข้าวและค้ำอ้อย ลดลงจากปริมาณผลผลิตข้าวและอ้อยโรงงานลดลง จึงมีกิจกรรมการเตรียมดินและการเก็บเกี่ยวลดลง

❖ สาขาป่าไม้

ในปี 2562 สาขาป่าไม้จังหวัดชัยภูมิ ขยายตัวร้อยละ 0.7 เนื่องจากไม้ยูคาลิปตัสมีอายุครบรอบตัดฟัน ประกอบกับราคาไม้ยูคาลิปตัสสูงขึ้น เกษตรกรขยายพื้นที่ปลูกส่งผลให้ปริมาณผลผลิตไม้ยูคาลิปตัสมากขึ้น ประกอบกับกรมป่าไม้ แก้ไขพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ให้สามารถตัดไม้หวงห้ามที่ขึ้นอยู่ในที่ดินที่มิใช่ป่าได้โดยไม่ผิดกฎหมาย ส่งผลให้ปริมาณการตัดไม้เพิ่มขึ้น

5. แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2563

เศรษฐกิจการเกษตรจังหวัดชัยภูมิ ในปี 2563 คาดว่าจะมีการขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.7-1.7 โดยสาขาพืชขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.7-1.7 สาขาปาล์มน้ำมันขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-0.2) – 0.8 และสาขาบริการทางการเกษตรขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 14.6-15.6 ส่วนสาขาปศุสัตว์หดตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-0.6)-0.4 และสาขาประมงคาดว่าจะหดตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-5.4) – (-4.4) ทั้งนี้เป็นไปตามปัจจัยบวกที่เป็นแรงผลักดัน แต่ก็มีปัจจัยลบที่ไม่สามารถคาดการณ์หรือควบคุมได้โดยเฉพาะสภาพอากาศซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อปริมาณผลผลิตสินค้าเกษตร

❖ สาขาพืช

ภาวะการผลิตสาขาพืช ปี 2563 คาดว่าจะขยายตัวเพิ่มขึ้นอยู่ในช่วงร้อยละ 0.7-1.7 จากปี 2562 จากผลผลิตที่เกี่ยวและออกสู่ตลาดมากกว่าในปีที่ผ่านมา เนื่องจากมีหลายปัจจัยมีผลในเชิงบวกต่อภาคเกษตร เช่น สภาพภูมิอากาศที่มีแนวโน้มปกติจากฝนที่คาดว่าจะตกอย่างสม่ำเสมอในช่วงต้นฤดูฝน ราคาสินค้าเกษตรโดยรวมในปี 2562 ที่อยู่ในระดับสูง จูงใจให้เกษตรกรขยายการผลิตและดูแลเอาใจใส่ผลผลิตมากขึ้น ประกอบกับภาครัฐได้มีนโยบายการปรับโครงสร้างสินค้าเกษตร อีกทั้งมียุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ภาค โดยการปรับลดพื้นที่สินค้าเกษตรที่มีปัญหาคงพื้นที่สินค้าที่ยังมีศักยภาพและขยายพื้นที่สินค้าที่มีสู่ทางการตลาดที่โดยรวมทั้งเพิ่มผลิตภาพการผลิต (Productivity) และพัฒนาระบบโลจิสติกส์ (Logistics) ของสินค้าเกษตรเชื่อมโยงกับภาคอื่น ๆ อย่างไรก็ตาม ยังคงมีปัจจัยลบที่อาจส่งผลกระทบต่อการผลิตพืชในปี 2563 ซึ่งส่วนใหญ่ยังคงเป็นปัจจัยที่ต่อเนื่องมาจากช่วงปีที่ผ่านมา ได้แก่ ปัญหาโรคพืชและแมลงระบาด ราคาปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย-สารปราบศัตรูพืชมีการปรับตัวสูงขึ้นและภัยธรรมชาติที่ไม่สามารถควบคุมได้ โดยคาดว่าผลผลิตข้าวนาปีจะเพิ่มขึ้นจากปี 2562 ในขณะที่ราคาผลผลิตพืชในปี 2563 โดยส่วนใหญ่คาดว่าจะอยู่ในเกณฑ์ทำให้เกษตรกรขยายการผลิต ส่งผลให้ปริมาณการผลิตของสาขาพืชมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

❖ สาขาปศุสัตว์

ภาวะการผลิตสาขาปศุสัตว์ปี 2563 คาดว่าจะหดตัวลดลงอยู่ในช่วงร้อยละ (-0.6) – 0.4 จากปี 2562 จากปริมาณการผลิตปศุสัตว์โดยเฉพาะไก่เนื้อ สุกร และไข่ไก่มีแนวโน้มลดลง เนื่องจากเกษตรกรร่ายยอลดการเลี้ยงลงจากปัญหาการระบาดของโรค

❖ สาขาประมง

ภาวะการผลิตสาขาประมงปี 2563 คาดว่าจะหดตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-5.4) – (-4.4) เนื่องจากปัญหาภัยแล้ง ปริมาณน้ำที่ไม่เพียงพอต่อการเพาะเลี้ยงที่สะสมต่อเนื่องมาหลายปี และการเจริญเติบโตของสัตว์น้ำในแหล่งน้ำตามธรรมชาติ ส่งผลให้ผลผลิตปลาเพาะเลี้ยง และการจับสัตว์น้ำในธรรมชาติลดลง

❖ สาขาบริการทางการเกษตร

การบริการทางการเกษตรปี 2563 มีแนวโน้มขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 14.6 - 15.6 เนื่องจากการจ้างเตรียมดินที่เพิ่มขึ้นจากการเพาะปลูกใหม่ในพื้นที่ที่เสียหายจากภาวะฝนทิ้งช่วง และการเพาะปลูกพืชเพิ่มขึ้น

❖ สาขาปาล์มน้ำมัน

ปี 2563 สาขาปาล์มน้ำมันมีแนวโน้มขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-0.2) - 0.8 จากการที่กรมปาล์มแก้ไขกฎหมายให้สามารถตัดไม้หวงห้ามที่ขึ้นในพื้นที่ที่ไม่ใช่ป่าได้

ตารางที่ 1 อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร จ. ชัยภูมิ

หน่วย: ร้อยละ

สาขา	2562	2563
ภาคเกษตร	-8.7	0.7-1.7
พืช	-15.6	0.7-1.7
ปศุสัตว์	6.5	(-0.6)-0.4
ประมง	-1.8	(-5.4)-(-4.4)
บริการทางการเกษตร	-0.2	14.6-15.6
ป่าไม้	0.7	(-0.2)-0.8

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 5

ตารางที่ 2 ผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ (ปีปฏิทิน)

สินค้า	ปี 2561	ปี 2562	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
ข้าวนาปี (ตัน)	532,457	419,414	21.2
มันสำปะหลัง (ตัน)	1,710,258	1,624,745	-5.0
อ้อยโรงงาน (ตัน)	5,411,378	5,196,166	-4.0
โคเนื้อ (ตัว)	15,051	17,203	14.3
ไก่เนื้อ (ตัว)	39,220,811	43,464,296	10.9
สุกร (ตัว)	270,867	258,213	-4.7
ไข่ไก่ (ฟอง)	285,136,722	286,000,000	0.3
จับสัตว์น้ำจืดธรรมชาติ (กก.)	1,954,137	1,805,076	-7.6
เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด (กก.)	10,954,279	10,913,505	-0.4

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 3 ราคาที่เกษตรกรขายได้ของสินค้าเกษตรที่สำคัญ

หน่วย: บาท

สินค้า	ปี 2561	ปี 2562	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
ข้าวนาปี (กิโลกรัม)	15.44	15.24	-1.3
มันสำปะหลัง (กิโลกรัม)	2.42	2.13	-12.0
อ้อยโรงงาน (กิโลกรัม)	0.77	0.67	-13.0
โคเนื้อ (ตัว)	32,458.33	34,687.50	6.8
ไก่เนื้อ (กิโลกรัม)	41.00	41.00	0.0
สุกร (กิโลกรัม)	52.13	62.77	20.4
ไข่ไก่ (ฟอง)	2.79	2.91	4.3
จับสัตว์น้ำจืดธรรมชาติ (กิโลกรัม)	45.35	45.35	0.0
เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด (กิโลกรัม)	58.17	58.46	0.5

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร